

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2CoPr/10/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1315219694
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1315219694.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členiek senátu JUDr. Ivany Jahnovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej v právnej veci žalobcov X/ K. Š., O. Y. XX.X.XXXX, B. M. Z. P. P., X/ U. Š. - V., O. Y. XX.XX.XXXX, Z. V.: U. T.É. XXX/XX, P., X/ U. U., O. Y. XX.XX.XXXX, Z. V.: Na M. XXX/X, P. C. - M., X/ L. Š., O. Y. XX.X.XXXX, Z. V.: H. L..L. XXX/XX, P., všetci zastúpení JUDr. Radkom Petruňom, advokátom, so sídlom: ABELOVSKÝ-PETRUŇO, Tehelná 189, Zvolen, proti žalovanému: Austin Powder Slovakia, s.r.o., so sídlom: Rybníčná 40, Bratislava, IČO: 35 868 996, zastúpený Karkó s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom: Sad na Studničkách 1029/32, Žilina, IČO: 50 158 121 za účasti intervenienta na strane žalovaného Generali Česká pojišťovna a.s., so sídlom: Spálená 75/16, Praha, Česká republika, IČO: 452 72 956, zastúpený JUDr. Gabrielou Reichovou, advokátkou, so sídlom: Pavla Mudroňa 26, Martin, o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaniach žalovaného a intervenienta proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III, č. k. 12Cpr/2/2015 - 432, zo dňa 23.2.2018 takto

rozhodol:

I. V procesnej pozícii intervenienta na strane žalovaného bude Krajský súd v Bratislave v konaní pokračovať s obchodnou spoločnosťou Generali Česká pojišťovna, a.s., IČO: 452 72 956, so sídlom: Spálená 75/16, Praha, Česká republika.

II. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava III, č. k. 12Cpr/2/2015 - 432 zo dňa 23.2.2018 v napadnutom výroku I mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 20. 000,- eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšnej časti žalobu žalobkyne 1/ zamietť.

III. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava III, č. k. 12Cpr/2/2015 - 432 zo dňa 23.2.2018 v napadnutom výroku II, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 2/ sumu 20 000,- eur potvrdzuje.

IV. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava III, č. k. 12Cpr/2/2015 - 432 zo dňa 23.2.2018 v napadnutom výroku III mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 3/ sumu 8 000,- eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšnej časti žalobu žalobkyne 3/ zamietť.

V. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava III, č. k. 12Cpr/2/2015 - 432 zo dňa 23.2.2018 v napadnutom výroku IV mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 4/ sumu 8 .000,- eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšnej časti žalobu žalobcu 4/ zamietť.

VI. Žalobcovia 1/,2/,3/ a 4/ majú nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 50. 000,- eur a žalobcom 2/- 4/ po 20. 000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy. Zároveň priznal žalobcom 1/ - 4/ voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Súd prvej inštancie rozhodol tak o žalobe doručenej súdu prvej inštancie dňa 16.9.2015, ktorou sa domáhali žalobcovia 1/- 4/ náhrady nemajetkovej ujmy pre zásah do práva na ochranu ich osobností, v dôsledku úrazu ich príbuzného Z. Š. pri výkone práce s následkom smrti. Žalobu odôvodnili tým, že žalobkyňa 1/ je manželkou, žalobkyňa 2/ je matkou a žalobcovia 3/ a 4/ sú súrodenci Z. Š.. Dňa 12.8.2013 utrpel Z. Š. na stavenisku stavby tunela Šibeník - južná tunelová rúra, diaľnice D1, úsek Jánovce - Jablonov ťažké, život bezprostredne ohrozujúce zranenia, následkom ktorých dňa 2.11.2015 zomrel. Príčinou zranení bola explózia zlyhanej trhaviny v tuneli Šibeník a následný zásah kameňom. Za zranenia Z. Š. zodpovedal C.. E. U., zamestnanec spoločnosti žalovaného - Austin Powder Slovakia, s.r.o., ktorý ako strelmajster vykonával pracovnú činnosť pre žalovaného, na základe pracovnej zmluvy zo dňa 14.4.2010. Ing. E. U. neoprávneným zásahom zasiahol do osobnostných práv žalobcov 1/- 4/ a tento jeho zásah je nutné považovať za zásah spôsobený priamo žalovaným. Zranenia Z. Š. vyžadovali dobu liečenia 12 mesiacov s trvalými následkami, spočívajúcimi v ochrnutí všetkých končatín, imobilite, inkontinencii moču, 3.stupňa epilepsie; poruche okulomotoriky; zavedení výživovej sondy, zavedení VP shunt pre hydrocefalus vigílny kóme; asymetriu lebky s preliačením ľavej polovice pre chýbanie lebečnej kosti, ochrnutie v tvári, poruchou tvorby reči. Podľa posudku lekára bol Z. Š. uznaný invalidným s mierou poklesu vykonávať zárobkovú činnosť 100 %, a zároveň bol uznaný za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Dňa 2.11.2015 Z. Š. zomrel. Žalobcovia argumentujú, že nesprávnym postupom zo strany zamestnanca žalovaného Z. Š. utrpel ťažké, život ohrozujúce zranenia, na následky ktorých zomrel, čím došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov, a to do práva na súkromný a rodinný život, bola narušená celistvosť ich rodiny, bolo im znemožnené zdieľať svoje životy s ich blízkou a milovanou osobou. Predmetná udalosť žalobcom úplne od základu zmenila životy, najmä však žalobkyni 1/, ktorej život bol determinovaný potrebami jej manžela, odkázaného na profesionálnu starostlivosť. Zdravotný stav syna, brata a manžela žalobcov bol tak fatálny, že mu neumožňoval samostatné fungovanie v bežnom živote, rozvíjať vzťahy s rodinou, na ktorej starostlivosť a opateru bol po zvyšok života odkázaný, a to len z dôvodu hrubého porušenia povinností zamestnanca žalovaného. Tým, že došlo k úmrtiu Z. Š., nastal ten najzávažnejší zásah do sfér ich osobností. Ujma, ktorú utrpeli v citovej oblasti, spočíva v citových útrapách, vo veľkom smútku, ktorý dennodenne prežívajú zo smrti manžela, syna, súrodenca, ale najmä v ochudobnení ich ďalšieho spoločného rodinného života. Táto ujma je zásadná a najmä nenapraviteľná a nie je možné ju odčiniť iným spôsobom, než poskytnutím primeraného zadosťučinenia. Žalobcovia žiadajú priznať odškodnenie aj za ujmu spôsobenú žiaľom zo straty blízkej osoby.

3. Žalovaný namietal svoju pasívnu vecnú legitimáciu. Argumentoval, že žalobcovia 1/ až 4/ sa v tomto konaní domáhajú náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ako kompenzácie za zásah do ich osobnostných práv, do ktorých bolo zasiahnuté, v dôsledku pracovného úrazu Z. Š.. Nakoľko boli zranenia Z. Š. spôsobené pri plnení pracovných úloh, respektíve v priamej súvislosti s nimi, je nepochybné, že sa jednalo o pracovný úraz, za ktorý je v zmysle § 195 ods. 1 Zákonníka práce objektívne zodpovedný zamestnávateľ poškodeného. Z tohto dôvodu žalovaný nemôže byť pasívne vecne legitimovaný vo veci, pretože od tohto pracovného úrazu sa nepochybne odvíja aj prípadná objektívna zodpovednosť zamestnávateľa Z. Š. voči jeho príbuzným, nakoľko ich nemajetková ujma bola spôsobená práve týmto pracovným úrazom. V prípade, ak by aj skutočne bol žalovaný pasívne vecne legitimovaný v tomto konaní, je v danom prípade nutné spoľahlivým spôsobom objasniť všetky okolnosti súvisiace s pracovným úrazom Z. Š.. Na výstavbe tunela Šibeník sa podieľal Z. Š. ako zamestnanec spoločnosti Skanska SK a.s., avšak na základe dohody o dočasnom pridelení zamestnancov vykonával spolu s ďalšími osobami prácu pre užívateľského zamestnávateľa - spol. TUBAU, a.s., ktorá bola rovnako aj objednávateľom trhacích prác, ktoré na predmetnom diele realizoval žalovaný. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na to, že v zmysle § 24 ods. 3 Vyhlášky Slovenského banského úradu o výbušninách č. 71/1988 Zb. (účinného v čase prac. úrazu) môžu byť pri zaobchádzaní s výbušninami prítomní len pracovníci, ktorí plnia úlohy súvisiace s používaním výbušnín resp. kontrolné orgány. Nakoľko podľa zistení žalovaného vykonával Z. Š. prácu na pozícii strojníka pracovnej plošiny, je zrejme, že náplňou jeho práce nebola manipulácia s výbušninami a ani asistencia pri likvidácii zlyhávk a teda nie je zrejme, z akého dôvodu sa v čase explózie nachádzal v blízkosti nevybuchnutých zlyhávk, kto dal na toto pokyn, a či boli zo strany spol. TUBAU, a.s. ako užívateľského zamestnávateľa splnené všetky podmienky BOZP. Objasnenie týchto otázok je podľa názoru žalovaného nevyhnutné práve v súvislosti s dôvodnosťou nároku žalobcov, ako aj zistenia zodpovednej osoby.

4. Súd prvej inštancie v rámci skutkového stavu zisteného na základe vykonaného dokazovania uviedol, že žalovaný bol rozhodnutím Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi oprávnený vykonávať trhacie práce na stavbe tunela Šibeník. Technický vedúci odstrelov, strelmajster C.. E. U. bol zamestnaný u žalovaného na základe pracovnej zmluvy zo dňa 14.4.2010, na dobu neurčitú. Z. Š., na základe pracovnej zmluvy zamestnanec SKANSKA SK, a.s., bol na základe dohody o dočasnom pridelení zamestnancov zo dňa 6.8.2013 medzi zamestnávateľom SKANSKA SK, a.s., a užívateľským zamestnávateľom TUBAU, a.s., dočasne pridelený na prácu u užívateľského zamestnávateľa dňom 6.8.2013. Dňa 12.8.2013 došlo na stavenisku stavby tunela Šibeník - južná tunelová rúra, diaľnice D1, úsek Jánovce - Jablonov k explózií zlyhanej trhaviny. Z uznesenia o zastavení trestného stíhania zo dňa 19.3.2014 súd prvej inštancie zistil, že C.. E. U., ako strelmajster a vedúci odstrelov, dňa 12.8.2013 v čase o 04.30 hod. na stavenisku diaľnice D1 úsek Jánovce - Jablonov, stavba tunela Šibeník, zvolil nesprávny pracovný postup, čím konal v rozpore s Užívateľskou príručkou a ustanoveniami zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe, čím spôsobil ostatným osobám nachádzajúcim sa v tuneli, medzi inými aj Z. Š., ťažkú ujmu na zdraví. Ing. E. U., pri výbuchu dňa 12.8.2013 zomrel. Sobášnym listom mal súd prvej inštancie preukázané, že Z. Š.Á. a žalobkyňa 1/ uzatvorili dňa 11.7.2014 manželstvo. Podľa potvrdenia Sociálnej poisťovne o úrazových dávkach za obdobie od 12.8.2013 do 2.11.2015 vyplatila Z. Š. úrazový príplatok spolu vo výške 2. 100,32 eur, náhradu za bolesť vo výške 11. 948 eur, náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 8. 240 eur a 51. 418 eur, náklady spojené s liečením celkom vo výške 75. 607,90 eur. Manželke Z. Š., K. Š. podľa potvrdenia Sociálnej poisťovne č. SZ : 6953248456 za obdobie od 2.11.2015 do 31.1.2016 bola vyplatená celkom suma 19. 421,70 eur, ako náhrada nákladov spojených s liečením, pohrebu a jednorazové odškodnenie manželky. Z výpovede žalobkyne 1/, pred súdom bolo zistené, že v čase nehody bola iba priateľkou Z. Š., bývali v spoločnej domácnosti, poznali sa od apríla 2013, kedy sa k nej nasťahoval. On bol slobodný, ona rozvedená. Bezprostredne po nehode bol jeho stav taký, že 2 týždne ležal v kóme v Košiciach, kde bola pri ňom až do jeho prepustenia, do 14.10.2013. Po prepustení do domáceho ošetrovania bol spôsobilý komunikácie. Po výbuchu mal poškodenú hlavu, mozog, bol pripútaný na lôžko, jedol kašovitú stravu. Krmila ho, umývala, pretože z dôvodu poškodenia mozgu bol ochrnutý na všetkých 4 končatinách. Potom sa mu stav zhoršil, bol 2x operovaný, vo februári 2014 bola s ním na rehabilitačnom pobyte v Piešťanoch, stav sa mu trochu zlepšil, tiež jeho pohyblivosť, dokázal sa i sám najesť, hoci nechodil. Zosobášili sa 11.7.2014, teda v čase podania žaloby už boli manželia. V máji 2015 sa mu zhoršil zdravotný stav. Tri mesiace pred smrťou bol v hospici v Nitre, kde aj zomrel. V dôsledku toho sa jej život úplne zmenil. Musela ho kŕmiť, umývať, holiť, išlo o 24 hodinovú starostlivosť, pričom ona mala v tom čase 3 deti z prvého manželstva, z toho jedno maloleté. Nemala žiadnu pomoc ani zo strany opatrovateľskej služby, toto všetko zvládala sama. Spočiatku bola zamestnaná, tiež bola na operácii s ramenom a napriek tomu, sa v takom stave o neho starala. Kvôli jej nepriaznivému zdravotnému stavu bola rok práceneschopná a preto sa mohla o neho starať. Musela sa vzdať svojej práce, pretože manžel vyžadoval 24 hodinovú starostlivosť. Po jeho smrti si ťažko hľadala prácu, kvôli práci sa presťahovala do Bratislavy, pracuje od októbra 2016. Od smrti manžela, t. j. od novembra 2015 do októbra 2016 bola nezamestnaná. Z výsluchu žalobkyne 2/, matky Z. Š. súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa 2/ je rozvedená od r.1987, vychovala ho prakticky sama, život mu už nikto nenavrátí, preto požaduje nemajetkovú ujmu vo výške 20. 000,- eur. V spoločnej domácnosti s ním žila do apríla 2009, potom jej Z. kúpil 1-izbový byt, zobral si hypotekárny úver vo výške 33. 000,- eur a splácal ho. Po jeho nehode to bolo veľmi ťažké, smutné, chodila za ním, keď ju nevesta požiadala, keď išla k lekárovi pre lieky.

5. Žalovaný k výške uplatneného nároku poukázal na rozhodnutie v obdobnom prípade (NS SR sp.zn. 4Cdo/139/2011), kedy bola zrazená chodkyňa na prechode predchodcov, pričom otec a matka dostali po 15. 000,- eur a súrodenci po 2. 000 eur. Namietal, že v danom prípade sú skutkové okolnosti iné, ako v týchto prípadoch, kde boli takéto sumy priznané, nakoľko žalobkyňa 1/ žila v spoločnej domácnosti s Z. Š. 3 mesiace pred úrazom a manželstvo uzatvorili až po úraze. Žalobcovia 2/ až 4/ už nežili so zomrelým v spoločnej domácnosti. Pokiaľ ide o právny základ tohto nároku, žalovaný poukázal na rozsudok Okresného súdu Prievidza sp.zn. 9C/127/2011 zo dňa 14.3.2012, kde vo veci tiež išlo o banské nešťastie a žaloba bola zamietnutá, nakoľko v konaní bolo preukázané, že v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom boli vyplatené dávky zo sociálneho poistenia, preto nebolo možné žiadať aj náhradu nemajetkovej ujmy podľa §13 OZ.

6. Intervenient argumentoval, že už poskytnuté jednorazové odškodnenie je určitou satisfakciou odškodneným za smrť manžela. Mal za to, že výška plnení poskytnutých žalobkyňi 1/ je dostatočným

odškodnením ujmy. V prípade ostatných žalobcov 2/ - 4/ by súd mal zohľadniť, že s nebohým netvorili spoločnú domácnosť a nebolo preukázané, že by boli na seba odkázaní, či už finančne alebo hmotne. V prípade súrodencov ide o osoby s vlastnou rodinou, životnými partnermi a deťmi, s relatívne oddelenými životmi. V poslednom rade treba zohľadniť aj finančné odškodnenie, ktoré bolo poskytnuté žalovaným a tiež morálne zadosťučinenie, v podobe jeho ospravedlnenia. Navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

7. Súd prvej inštancie prejednávany spor právne posúdil podľa § 11 ods. 1, § 13 ods. 1-3 a § 420 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. - Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že súčasťou práva na súkromie je právo na rodinný život. Podstatou rodinného života je oprávnenie fyzickej osoby utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny, založenej na silných citových väzbách. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy, vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, respektíve práva na rodinný život, môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplňať jeho citové potreby, t. j. nemajetková ujma postihujúca sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj vzťahu s blízkou osobou.

8. Pokiaľ žalovaný namietal svoju pasívnu vecnú legitímáciu v predmetnom konaní, súd prvej inštancie konštatoval, že pri určení zodpovedného subjektu v danom prípade je potrebné postupovať v zmysle § 420 ods. 2 v spojení s ust. § 853 Obč. zákonníka. Je nutné dôsledne rozlišovať medzi nárokmi na náhradu škody vyplývajúcimi z pracovnoprávnej zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom a nárokmi na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcimi z občianskoprávnej zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnostných práv. V zmysle príslušných ustanovení Zákonníka práce platí, že pokiaľ zamestnanec utrpí pracovný úraz, môže nároky na náhradu škody z toho vyplývajúce uplatňovať voči zamestnávateľovi jedine a výlučne tento zamestnanec, pretože ustanovenia Zákonníka práce do okruhu osôb uplatňovať takéto nároky, iné osoby (okrem zamestnanca), nezaraďuje. Jedná sa totiž o špecifické nároky súvisiace so špecifickým vzťahom zamestnávateľ - zamestnanec, a preto úvahy žalovaného o tom, že by mal snáď zamestnávateľ zodpovedať za náhradu škody voči príbuzným zamestnanca, nie sú namieste. Naopak, príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, konkrétne ust. § 11 a nasl. v spojení s ust. § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka, sa týkajú práve tých prípadov, keď v dôsledku protiprávneho konania určitej osoby, napr. právnická osoba koná prostredníctvom fyzickej osoby, dôjde k zásahu do osobnostných práv inej osoby, ako sú napr. príbuzní poškodeného. Dokazovaním v trestnom konaní bolo zistené, že zákon predovšetkým porušil priamo žalovaný, ktorému bolo kladené za vinu, že porušil ust. § 6 ods. 1 písm. d) zák. č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci tým, že nezabezpečil pracovnú dobu Ing. E. U. tak, aby vznikol dostatočný priestor na jeho odpočinok medzi jednotlivými pracovnými zmenami, náležitým spôsobom nezabezpečil a neinformoval o možných ohrozeniach a nebezpečenstvách aj zamestnancov organizácie TUBAU, s.r.o., a nevypracoval písomný dokument o posúdení rizika t.j. vzájomného vzťahu medzi pravdepodobnosťou vzniku negatívneho javu a jeho dôsledkov pri skúšaní funkčnej schopnosti neelektrického roznetného vedenia a iskrových roznetníc. Znalci napokon uzavreli, že s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotu bolo preukázané, že za zranenia a následnú smrť Z. Š., zodpovedá zamestnanec spoločnosti žalovaného, strelmajster, C.. E. U., a vyjadrili sa, že: „išlo o zbytočne vyhasnutý mladý ľudský život“. Argumenty žalovaného, ktorý naznačil, že Z. Š. sa na mieste škodovej udalosti nachádzal neoprávnene, mal súd prvej inštancie jednoznačne vyvrátené jednak Odborným posudkom Obv. banského úradu v Spišskej Novej Vsi, číslo 6 - 703/2014 zo dňa 27.02.2014, ktorým mal preukázané, že osoby, vrátane Z. Š., v čelbe tunela Šibeník vykonávali pomocné práce pri zneškodňovaní zlyhaviek na pokyn a pod dozorom C.. E. U.. Z. Š. bol v zmysle § 69 ods.2 vyhl. Slovenského banského úradu o výbušninách č. 71/1988 Zb., iným pracovníkom, ktorý mohol strelmajstrovi alebo technickému vedúcemu odstrelov pomáhať pri zneškodnení zlyhavky, v nevyhnutnom prípade a to podľa jeho pokynov a pod jeho dozorom, teda na mieste nešťastia bol oprávnené.

9. Súd prvej inštancie s odkazom na § 420 ods. 2 v spojení s § 853 Občianskeho zákonníka uviedol, že tak, ako právnická osoba zodpovedá za škodu spôsobenú inému v majetkovej sfére tými, ktorých použila na výkon svojej činnosti, zodpovedá táto právnická osoba aj za nemajetkovú ujmu v osobnostnej sfére fyzickej osoby. Pokiaľ bol neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby spôsobený

niekým, kto bol použitý právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby, považuje sa takýto zásah za zásah spôsobený priamo touto právnickou osobou. Škodová udalosť, v dôsledku ktorej vznikla na právach žalobcov 1/-4/ nemajetková ujma, vznikla v čase, keď si Ing. Rastislav Mihálik plnil svoje pracovné úlohy pre žalovaného, a teda zodpovedá za túto nemajetkovú ujmu jeho zamestnávateľ, ktorým je žalovaný.

10. Súd prvej inštancie v odôvodnení ďalej uviedol, že úprava ochrany súkromia vrátane rodinného súkromia vychádza zo zásady, že do súkromného života osoby sa nesmie neoprávnené zasahovať a nesmie sa jej súkromnému životu spôsobiť žiadna ujma. Ústava chráni aj súkromné fyzické osoby v jej rodinných vzťahoch voči iným fyzickým osobám, čo v sebe zahŕňa vzťahy sociálne, kultúrne, morálne i materiálne. V prípade, že medziľudské väzby tvoriace základ a rámec súkromného života jednotlivca dosahujú určitú intenzitu a vykazujú určité ďalšie charakteristiky, môže deštrukciou vzťahov dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu súkromia ako čiastkového práva na ochranu osobnosti za podmienky, že konanie pôvodu zásahu je protiprávne, je objektívne spôsobilé do práva na ochranu osobnosti zasiahnuť a existuje príčinná súvislosť medzi protiprávnym zásahom do osobnosti fyzickej osoby objektívne spôsobeným vyvolať nemajetkovú ujmu a vznikom tejto nemajetkovej ujmy. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka predstavuje jedno z parciálnych a relatívne samostatných prostriedkov ochrany jednotného práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Vzniká vtedy, keď morálna satisfakcia, ako rýdzo osobné právo na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv, nestačí, čo je aj daný prípad. Nebolo postačujúce zo strany žalovaného, aby vyjadril úprimnú sústrasť a poľutovanie nad nešťastím pozostalej rodine za stav, ktorý spôsobil.

11. Vo vzťahu k predpokladom vzniku nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie vyhodnotil, že všetky tri podmienky pre uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy boli splnené súčasne, keď vykonaným dokazovaním bola preukázaná protiprávnosť konania žalovaného nedodržaním postupu žalovaného, porušením viacerých ustanovení zák. č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, pri odstrele v tuneli Šibeník dňa 12.08.2013, čím bola spôsobená škoda spočívajúca v ťažkom, život ohrozujúcom zranení, s následkom smrti - Z. Š., manžela, syna a brata žalobcov 1/-4/. Príčinnú súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou mal súd prvej inštancie preukázanú znaleckým posudkom č. 33/2013 zo dňa 23.10.2013 vypracovaným MUDr. Róbertom Slavkovským. Súd prvej inštancie konštatoval, že týmto činom došlo k nenávratnej deštrukcii možnosti rozvoja medziľudských vzťahov a tým k intenzívnemu zásahu do osobnostných práv všetkých žalobcov 1/-4/, nakoľko závažným spôsobom bolo dotknuté právo žalobcov 1/-4/ na ich súkromný a rodinný život, pričom s ohľadom na charakter zásahu bolo vylúčené domáhať sa iba morálneho zadosťučinenia v zmysle § 13 ods. 1 OZ, a teda bolo dôvodné domáhať sa zaplata náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

12. Pri určovaní výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch v zmysle § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka vychádzal súd prvej inštancie z okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo a závažnosť vznikutej nemajetkovej ujmy najmä so zreteľom na jej intenzitu, rozsah a na jej ohlas, ako aj na dĺžku jej trvania. Mal za to, že v danom prípade rodine žalobcov 1/- 4/ nespochybniteľne vznikla nenapraviteľná ujma. V čase podania žaloby to bolo bezprostredné ohrozenie života a zdravia manžela, syna a súrodenca žalobcov 1/-4/, ako to konštatuje MUDr. Róbert Slavkovský, znalec z odboru zdravotníctvo, odvetvie chirurgia - traumatológia, vo svojom Znaleckom posudku č. 33/2013 zo dňa 23.10.2013, kde uviedol, že poškodený Z. Š. bol po celú dobu liečenia obmedzovaný v obvyklom spôsobe života, vzhľadom na to, že utrpel ťažké poranenie mozgu, bol bezprostredne odkázaný na pomoc ošetrojúceho personálu, zranenia u poškodeného zachovávajú trvalé následky a toto zodpovedalo popisu manželky Z. Š., ktorá sa o neho 24-hod. denne osobne, za pomoci ostatných žalobcov starala, a to po dobu niekoľko rokov. Súd prvej inštancie nespochybnil, že zásah žalovaného závažným spôsobom narušil právo žalobcov 1/-4/ na ich súkromný a rodinný život. Vzhľadom na to, dospel k záveru, že v rodine žalobcov došlo k nenapraviteľnej ujme, ktorú možno zmierniť len priznaním peňažnej satisfakcie za túto ujmu.

13. Čo sa týka jednotlivých nárokov súd prvej inštancie vyhodnotil vo vzťahu k žalobkyni 1/, že neoprávneným zásahom a predovšetkým následnou smrťou Z. Š., sa pretrhla väzba k nemu, založená na silnej telesnej, duchovnej alebo duševnej príťažlivosti. Súd priznal žalobkyni 1/ požadovanú sumu finančného zadosťučinenia, t.j. 50. 000 eur, nakoľko vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že táto ako manželka sa osobne starala o Z. Š., tvorila s ním spoločnú domácnosť a s prihliadnutím na všetky

okolnosti prípadu dospel k záveru, že žalobkyňou 1/ požadovaná výška nemajetkovej ujmy je primeraná. Súd prvej inštancie, ocenil jej starostlivosť o neho a obrovskú obetavosť, keď sama mala zdravotný problém, bola na operácii s ramenom a napriek tomu ho vládala zdvíhať, polohovať, kŕmiť, prebaľovať, cvičiť s ním, variť mu a to po celú dobu 3 rokov. Musela opustiť svoje zamestnanie, od novembra 2015 do októbra 2016 bola nezamestnaná. Súd jej dal za pravdu, že nebyť tohto úrazu, mohla byť zamestnaná, mať príjem, ktorého výpadok sa jej tiež prejaví na výške starobného dôchodku. Ďalej sa musela zriecť svojho osobného života, zabudnúť nielen na svoje osobné potreby, ale touto permanentnou starostlivosťou zanedbávala aj svoje 3 deti z prvého manželstva, z toho jedno dieťa maloleté. Podľa názoru súdu prvej inštancie za týchto okolností nemožno hovoriť o nejakom jej obohacovaní sa na danej situácii vo vzťahu k predmetu sporu.

14. Rovnako ako dôvodný vyhodnotil súd prvej inštancie aj žalobu žalobkyne 2/, matky Z. Š., ktorá sa domáhala nemajetkovej ujmy vo výške 20. 000,- eur s ohľadom na to, že za jej života sa o ňu syn Tibor príkladne staral, pomáhal jej, prejavoval jej náležitú úctu. Vychádzal z predpokladu, že syn by mal aj zákonnú vyživovaciu povinnosť voči matke, v prípade jej odkázanosti, nedostatku, staroby, či choroby, zdravotníckej starostlivosti, a za riadneho chodu veci by jej ju určite aj poskytol. Výška náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú jej súd prvej inštancie určil, je odvodená z nepredstaviteľnej bolesti, beznádeje, ktoré musela v dôsledku poškodenia zdravia syna znášať, vídať denne, bez prognózy zlepšenia jeho stavu. Pri určení tejto výšky súd prvej inštancie vychádzal z nesmierne ťaživých dôsledkov pre jej ďalší život.

15. Súd prvej inštancie aj žalobcom 3/ a 4/, ktorí sú súrodenci Z. Š., priznal náhradu nemajetkovej ujmy po 20.000 eur každému z nich z dôvodu, že konaním žalovaného došlo k zásahu do ich osobnostného práva a to práva na súkromie. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že vzťahy medzi súrodencami boli veľmi blízke, trávili spolu voľný čas, chodili na výlety, dovolenky, jeden druhému sa zdôverovali, pomáhali si. Pre úraz Z. Š., pripútania na lôžko, straty časti lebky, prišli o radosť, ktorú mohli s bratom dovtedy prežívať v kruhu svojej rodiny. Podobne znášali nepredstaviteľnú bolesť, beznádej, v dôsledku poškodenia zdravia ich brata, bez prognózy zlepšenia jeho stavu. Súd prvej inštancie poukázal tiež na to, že bolesť, ktorú museli pociťovať, sa ani časom neotupí.

16. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie zohľadnil aj tú skutočnosť, že k tragédii vôbec nemuselo dôjsť, ak by neboli žalovaným flagrantne porušené právne predpisy, týkajúce sa ochrany a bezpečnosti zdravia pri práci. Žalobou požadovanú nemajetkovú ujmu súd prvej inštancie považuje za satisfakciu vo vzťahu k vážnosti a nereparovateľnosti následkov, ktorých protiprávny zásah žalovaného vyvolal v súkromnom a rodinnom živote žalobcov. Naproti tomu súd prvej inštancie konštatoval, že žalovanému sa po tejto udalosti nezmenil život, pretože trestné stíhanie jeho zamestnanca, C.. E. U., ktorý tragédiu zapríčinil, bolo pre jeho smrť zastavené. V rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia okrem konštatoval s ohľadom na vstup intervenienta na strane žalovaného, že časť tejto nemajetkovej ujmy, ktorú priznal žalobcom 1-/4, mu intervenient preplatí, a zvyšok, na ktorom sa bude žalovaný podieľať, ako na následkoch svojho konania, sa možno bude rovnať strate na zisku, ktorú by bol za tak rozsiahlu stavbu, akou je stavba tunela a diaľnice, dosiahol a to na úkor zdravia a životov nevinných ľudí.

17. Súd prvej inštancie nezapočítal na žalovanej sume 3. 000 eur, ktorú žalovaný poskytol poškodenému, nakoľko Z. Š. nie je stranou sporu a táto suma bola adresovaná jemu za života. Okrem toho táto suma nebola preukázaná a bola spochybnená žalobkyňou 1/, ktorá uviedla, že ju poskytol žalovaný spolu so zamestnávateľom Z. Š., spol. SKANSKA SK, a. s., teda nebolo ani zrejmé, akú konkrétnu sumu poskytol žalovaný. Ďalšiu žalovaným uvádzanú sumu 5 000 eur, súd prvej inštancie taktiež započítať nemohol, nakoľko išlo preplatenie rehabilitačného pobytu Z. Š., ktorý nakoniec nevyužil a suma bola vrátená žalovanému. Na margo primeranosti výšky nemajetkovej ujmy, ktorú požadovali žalobcovia 1-/4/ (50.000.-eur/20.000.-eur) súd prvej inštancie dodal, že nemožno považovať nimi požadovanú nemajetkovú ujmu vo výške 50.000.- eur/20.000.- eur, pri vážnom poškodení zdravia, s následkom smrti ich príbuzného, za neprimeranú. Žalobcovia budú totiž stratu manžela, syna a brata pociťovať po celý život.

18. Súd prvej inštancie návrh žalovaného na výsluch svedkyne Lenky Pavlovičovej, s ktorou mal Z. Š. dve deti mimo manželstva, zamietol z dôvodu nadbytočnosti a nehospodárnosti, pretože išlo o vzťah

Z. Š. dávno pred nehodou, pričom by navyiac súd osobu tejto svedkyne nepovažoval za nezaujatú, s ohľadom na rodinné pomery.

19. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. e), f) a h) CSP a navrhol odvolaciemu súdu zrušiť napadnutý rozsudok a to najmä za účelom vykonania navrhovaného dôkazu - výsluchu Lenky Pavlovičovej alebo ho zmeniť tak, že žalobu žalobcov v celom rozsahu zamietne. Žalovaný považuje rozsudok z hľadiska jeho výroku, ako aj zdôvodnenia za mimoriadne prekvapujúci, v rozpore s ustálenou súdnou praxou, zákonom ako aj elementárnou spravodlivosťou, súd prvej inštancie navyiac zamietol vykonať dôkazný prostriedok navrhovaný žalovaným, ako aj intervenientom (viacnásobne), hoci vykonanie tohto dôkazného prostriedku sa javí v daných súvislostiach ako úplne prirodzené a rozumné pre riadne zistenie skutkového stavu. Žalovaný v odvolaní poukazuje na skutočnosť, že v tomto type konania mali žalobcovia povinnosť preukázať intenzitu a rozsah svojho vzťahu k Z. Š., teda akým spôsobom a akou intenzitou úraz a následná smrť zasiahla do ich osobnostných práv. Toto žalobcovia preukazovali svojou vlastnou výpoveďou a rovnako tak predložením čestných vyhlásení, bez vykonania výsluchu týchto pôvodne žalobcami navrhovaných svedkov na pojednávaní. Žiadne iné dôkazné prostriedky v tomto smere vykonané neboli, t.z. že súd prvej inštancie vychádzal tak pri ustálení skutkového stavu o vzťahu medzi žalobcami a Z. Š. najmä z tvrdení samotných žalobcov. Žalovaný navrhol súdu prvej inštancie, aby vypočul G. P., predchádzajúcu partnerku Z. Š.áka, s ktorou má dve maloleté deti a mal s ňou bývať v jednej domácnosti až do januára 2013. Zmysel tejto výpovede je zrejmý, aby aj iná osoba odlišná od žalobcov dobre poznajúca Z. Š., jeho rodinu a ich vzájomné pomery vypovedala v konaní, a aby boli tvrdenia žalobcov objektívne verifikované aj inou osobou poznajúcou ich osobné pomery s Z. Š.M. a nie iba samotnými žalobcami. Súd prvej inštancie však napriek viacnásobným žiadam žalovaného a intervenienta o vykonanie tejto svedeckej výpovede a predvolania G. P. tento návrh na vykonanie dôkazu zamietol. Žalovaný namieta, že postup súdu prvej inštancie bol nekorektný, z hľadiska procesného nespravodlivý a nepochopiteľný, že vzhľadom na povahu konania mal byť akceptovaný návrh žalovaného na vypočutie svedka, s ktorým mal Z. Š. dlhodobo pred nehodou žiť v jednej domácnosti, a s ktorým mal mať dve deti a nemal súd robiť závery o nedôveryhodnosti tohto svedka ešte predtým, ako by bol tento svedok vypočutý. Už iba z tohto dôvodu by mal byť napádaný rozsudok zrušený, aby bola dovypočutá G. P. k rodinným pomerom žalobcov k Z. Š.. Žalovaný okrem uvedeného vytýka súdu prvej inštancie, že nad rámec tvrdení žalobcov (najmä ich výpovedí) vo svojich vlastných skutkových zisteniach uvádza svoje neverifikované domnienky, napr. vo vzťahu k žalobkyni 1/ - (p. Š.) sa so žalobkyňou 1/ poznali iba 3 mesiace pred úrazom, z čoho sa dá usudzovať, že bol zaľúbený; vo vzťahu k žalobkyni 2/ - sa o ňu (Z. Š.) príkladne staral, pomáhal jej, prejavoval jej náležitú úctu. Keďže tento by mal aj zákonnú vyživovaciu povinnosť voči matke, za riadneho chodu veci by jej ju určite aj poskytol. a pod. Viaceré tvrdenia súdu nekorešponujú ani s tvrdeniami žalobcov a ani z vykonaného dokazovania - súd prvej inštancie vynáša skutkové a hodnotiace závery (so silným emocionálnym zafarbením), pričom žalovaný nerozumie dôvodom takého nevecného odôvodnenia rozhodnutia konajúcim súdom. Navyiac súd prvej inštancie vychádzal vyslovene iba z tvrdení žalobcov, ďalšie dôkazy vykonané neboli. Súd prvej inštancie tvrdeniam žalobcov bez akejkoľvek objektivizujúcej verifikácie úplne uveril a navyiac ich ešte značne skutkovo a emocionálne rozvinul. K záveru súdu prvej inštancie, že žalovaným mali byť flagrantne porušené právne predpisy, týkajúce sa ochrany a bezpečnosti zdravia pri práci, žalovaný uvádza, že žiadnym na to určeným orgánom v žiadnom konaní nebolo zistené akékoľvek porušenie ochrany a bezpečnosti zdravia pri práci zo strany žalovaného a už vôbec to nebolo ustálené znalcami. Žalovaný skutkovo popiera, že by C.. U. mal mať neprimeranú pracovnú dobu, resp. nemal mať prestávky v práci, nie je to pravda a nebolo to v konaní ani preukázané. Žalovaný však súčasne nepopiera, že k vzniku nehody došlo zrejme v dôsledku ľudského pochybenia, napriek všetkým prijatým technickým a organizačným opatreniam na zabránenie nehodám, vzniknuté následky žalovaného nesmierne mrzia. Žalovaný nesúhlasí rovnako so zdôvodnením výšky priznaných nárokov, keď súd konštatoval, že časť priznanej nemajetkovej ujmy intervenient preplatí žalovanému a zvyšok sa bude rovnať strate na zisku, ktorú by bola za tak rozsiahlu stavbu, akou je stavba tunela a diaľnice, dosiahol a to na úkor zdravia a životov nevinných ľudí. Takéto zdôvodnenie je podľa názoru žalovaného nenáležité súdneho rozhodnutia. Súd prvej inštancie sa zjavne domnieva, že výška priznaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy závisí od skutočnosti, že žalovaný ako významná spoločnosť zaoberajúca sa predajom výbušnín a ich využívaním v banskej činnosti je riadne poistená a konštatuje, že žalovaný dosahuje zisky na úkor zdravia a životov nevinných ľudí. K právnenému posúdeniu nároku žalovaný v odvolaní uviedol, že od začiatku súdu tvrdil, že v danom prípade ide o pracovný úraz, v dôsledku čoho vznikli Z. Š., ako aj jeho zákonom predpokladaným príbuzným (manželka, deti) nároky v zmysle

sociálneho poistenia uhrádzaného zamestnávateľom. Z tohto dôvodu má žalovaný za to, že v prípade pracovného úrazu nevzniká nárok na finančné zadosťučinenie za spôsobenú nemajetkovú ujmu, keďže existuje osobitný zákonný systém uspokojovania nárokov postihnutých osôb v dôsledku pracovného úrazu. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozhodnutia OS Prievidza sp.zn.. 17C 128/2011, sp.zn. 16C 126/2011 a sp.zn. 9C 127/2011. Súd prvej inštancie sa s námietkou žalovaného v súvislosti s vyššie uvedenými právoplatnými rozsudkami vo veľmi obdobnej veci vôbec nevysporiadal a to ani jedinou zmienkou v inak 23 stranovom rozsudku. Žalovaný kladie otázku, ako je možné, aby pri banskom nešťastí v Handlovej bolo právoplatne rozhodnuté o tom, že pozostalí nemajú akékoľvek nároky voči zamestnávateľovi v súvislosti s pracovným úrazom (keďže mali plnené nároky zo sociálneho poistenia), avšak v tomto konaní, za mimoriadne obdobnej situácie (taktiež ide o nešťastie pri banskej činnosti a rovnako boli vyplatené sociálne nároky) majú mať príbuzní p. Š. nárok na spolu 110.000,- eur. Súd prvej inštancie sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s najzásadnejšou námietkou žalovaného, že existujú súdne rozhodnutia v absolútne obdobných veciach, kde boli nároky žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy zamietnuté, z dôvodu samostatného systému sociálneho poistenia. Žalovaný rovnako namietal neprimeranosť (bez ohľadu na vyššie uvedené) uplatnených nárokov z hľadiska ich výšky. Súd prvej inštancie sa s touto námietkou vysporiadal podľa žalovaného svojsky, svoje rozhodnutie zdôvodnil rozsudkom KS Nitra zo dňa 2.10.2013, sp. zn. 9Co/330/2012. Žalovaný nerozumie použitej analógii konajúceho súdu, vzhľadom na rozdiel medzi skutkovými okolnosťami prejednávaneho prípadu a prípadu opisovaného v rozhodnutí KS Nitra sp. zn. 9Co/330/2012. V prejednanom prípade ide o okolnosti celkom odlišné, konajúci súd priznal žalobcom 2/ - 4/ po 20.000 eur (čiže dvojnásobok od vyššie popísaného prípadu, čo je z hľadiska elementárnej spravodlivosti nepochopiteľné), pričom ani jeden z nich nebýval s p. Š. v jednej domácnosti, žalobcovia 3/ a 4/ majú vlastné rodiny a dokonca žalobkyňa 1/ mala priznaných 50.000 eur, hoci v čase nehody poznala p. Š. iba 3 mesiace a neboli manželmi. Žalovaný ďalej v odvolaní uviedol, že v konaní bolo v rámci dokazovania zistené, že p. Š. bol otcom dvoch maloletých detí, ktoré však neboli na strane žalobcov a žiadny nárok si voči žalovanému neuplatnili. Súd prvej inštancie sa s touto skutočnosťou vôbec nevysporiadal, pritom je v danom prípade skutočne relevantná otázka, či sa daného stavu je vôbec možné, aby si nároky na nemajetkovú ujmu v peniazoch pre poškodenie zdravia a následnú smrť blízkej osoby (a teda pre zásah do súkromia) uplatnili priateľka (po nehode budúca manželka), rodič a avšak najmä dospelí súrodenci so samotnými rodinami, keď si tento nárok neuplatnili maloleté deti.

20. Žalobcovia vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedli, že sa plne stotožňujú s postupom súdu prvej inštancie, keď nevypočul žalovaným navrhnutú svedkyňu, nakoľko takto navrhované ďalšie dokazovanie bolo v danom prípade celkom nadbytočné a v rozpore s účelnosťou a hospodárnosťou konania. Tvrdenia žalobcov boli v priebehu konania verifikované výpoveďami osôb, ktoré poznajú súčasnú situáciu a p. Pavlovičová je bývalá partnerka Z. Š., s ktorou už v čase vzniku škodovej udalosti netvoril pár a nežil s ňou v spoločnej domácnosti. Táto osoba so žalobcami neudržiava žiadny kontakt a s ohľadom na to nebolo dôvodné ju vypočuť ako svedkyňu. K odvolacej námietke žalovaného, že v danom prípade išlo o pracovný úraz p. Š., v dôsledku čoho vznikli p. Š. a jeho príbuzným nároky, v zmysle sociálneho poistenia uhrádzaného zamestnávateľom, a teda nevzniká nárok na finančné zadosťučinenie za spôsobenú nemajetkovú ujmu, keďže existuje osobitný zákonný systém uspokojovania nárokov postihnutých osôb, v dôsledku pracovného úrazu, žalobcovia uviedli, že je potrebné dôsledne rozlišovať medzi nárokmi na náhradu škody vyplývajúcimi z pracovnoprávnej zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom a nárokmi na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcimi z občianskoprávnej zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnostných práv. Zásah do práv žalobcov bol spôsobený protiprávnym konaním žalovaného, konkrétne protiprávnym konaním jeho zamestnanca C.. E. U., zodpovedá za tento zásah, žalovaný. Pokiaľ žalovaný poukazuje na rozhodnutia súdov vo veci „banské nešťastie v Handlovej“, žalovaný prehliada fakt, že v prípadoch, na ktoré poukazuje, pozostalí nepožadovali náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do ich osobnostných práv, od osoby, ktorá sa protiprávneho konania (v dôsledku ktorého by došlo k úmrtiu ich príbuzného) dopustila. Túto náhradu požadovali od zamestnávateľa ich príbuzného (ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu), ktorý ex lege objektívne zodpovedá za pracovný úraz svojho zamestnanca. Ako vyplýva z odôvodnenia žalovaným spomínaných rozhodnutí súdov, úlohou súdov bolo v danom prípade posúdiť, či pri takto uplatnenom nároku navrhovateľky, za situácie, že ide o osobitnú zodpovednosť žalovaného za škodu vyplývajúcu z pracovnoprávneho vzťahu, možno vôbec uvažovať o zodpovednosti žalovaného za zásah do osobnostných práv žalobkyne (ako pozostalej manželky), podľa ustanovení § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na okolnosti prejednávané veci, najmä s ohľadom na fakt, že zásah do práv žalobcov bol spôsobený konkrétnym protiprávnym konaním žalovaného (resp. jeho zamestnanca) a

náhrady nemajetkovej ujmy za tento zásah sa domáhajú žalobcovia práve od tohto subjektu a nie od zamestnávateľa neb. Z. Š., úvaha o aplikácii záverov vyplývajúcich z rozhodnutí súdov vo veci „banské nešťastie v Handlovej“, nie je priliehavá. K odvolacej námietke žalovaného o neprimeranosti výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, žalobcovia uviedli, že súd prvej inštancie správne zohľadnil vzťahy žalobcov k neb. Z. Š., závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy, ktorá, keďže ide o smrť mladého človeka, je tou najzávažnejšou ujmovou do ich práv, ktorá je neodstrániteľná. Okrem toho majú za to, že skutočnosť, že maloleté deti nežiadajú náhradu nemajetkovej ujmy za ich zásah, však nepredstavuje prekážku pre (ne)uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv žalobcov. Protiprávnym konaním žalovaného (resp. jeho zamestnanca) došlo k vážnemu zásahu do ich práva na súkromie, najmä do práva na rodinný život, podstatou ktorého je právo každej fyzickej osoby utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny založené na silných citových väzbách. V konaní bolo dokázané, že medzi žalobcami a Z. Š. existovali silné citové väzby, vytvorené v rámci súkromného a rodinného života. Porušením práva na zdravie a život Z. Š. preto došlo k nedovolenému, neoprávnenému zásahu do práva na súkromný a rodinný život žalobcov. Žalobcovia žiadajú napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať im náhradu trov konania.

21. Žalovaný v reakcii na vyjadrenie žalobcov k odvolaniu uviedol, že trvá na svojom odvolaní. Predložil list od p. P., ktorú žiadal žalovaný ako aj intervenient viackrát vypočuť pred súdom prvej inštancie. Z listu vyplýva, že existujú skutočnosti, ktoré nemuseli odznieť pred súdom a pritom je dôvodný predpoklad, že by mohli mať význam pre rozhodnutie vo veci samej. Žalovaný tento list predkladá odvolaciemu súdu v zmysle § 384 ods. 3 CSP v spojení s § 366 písm. d) CSP a žiada odvolací súd, aby vykonal dokazovanie výsluchom p. G. P., nakoľko žalovaný s intervenientom vykonanie tohto dôkazu opakovane žiadali od súdu prvej inštancie, ktorý vykonanie tohto dôkazu odmietol s odôvodnením, že p. P. bude zaujatá voči žalobcom (hoci nebolo tvrdené v konaní nič, čo by takémuto niečomu nasvedčovalo), z priloženého listu, ktorý žalovaný nemohol predložiť skôr, keďže mu bol doručený iba v posledných dňoch a p. P. nepozná, vyplýva, že sama p. P. má záujem o rodinných pomeroch p. Š. vypovedať a zjavne všetko nemusí byť tak, ako bolo prezentované žalobcami 1/ - 4/. Preto sa žalovaný domnieva, že sú dané dôvody na toto dokazovanie pred odvolacím súdom.

22. Žalobcovia v duplike zotrvali na doterajšej argumentácii. V reakcii na vyjadrenie žalovaného uviedli, že pokiaľ ide o obsah listu p. P., z tohto nie je zrejmé, že by p. P. mala záujem vypovedať o vzťahoch medzi žalobcami a Z. Š.. P. P. predmetným listom totiž v podstate žiada žalovaného o vyplatenie „odškodného“. V čase vzniku škodovej udalosti netvorila pár s Z. Š., nežil s ňou v spoločnej domácnosti, a táto osoba so žalobcami už dlhšiu dobu neudržiavala a ani neudržiava v súčasnej dobe žiadny kontakt.

23. Intervenient súhlasil s odvolaním žalovaného. Rovnako podal odvolanie proti rozsudku v celom rozsahu a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. e/, f/ a h/ CSP. Namietal, že súd prvej inštancie sa nesprávne vyporiadal s námietkou nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného. V danej veci nebolo sporné, že p. Z. Š. utrpel pracovný úraz. Pri pracovných úrazoch (a ich odškodňovaní) je potrebné zohľadniť osobitnú povahu tohto nároku. V prípade úrazu/smrti zamestnanca pri plnení jeho pracovných úloh alebo v súvislosti s ich plnením totiž právna úprava formuluje osobitný systém odškodnenia zamestnanca a jeho blízkych príbuzných. Konkrétne tak Zákonník práce v spojení so zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení skorších predpisov na rozdiel od Občianskeho zákonníka priznáva v prípade smrti zamestnanca, ktorý utrpel pracovný úraz, aj určeným príbuzným osobám zomrelého zamestnanca osobitný systém odškodnenia vo forme nároku na pozostalostnú úrazovú rentu a jednorazové odškodnenie. Zákon tak v prípade osobitnej kategórie práve pracovných úrazov umožňuje dotknutému zamestnancovi, prípadne jeho niektorým pozostalým príbuzným domôcť sa odškodnenia za spôsobenú ujmu v režime objektívnej zodpovednosti práve jeho zamestnávateľa. V rámci takto upraveného systému odškodnenia pracovných úrazov sa aj určeným pozostalým osobám ako oprávneným osobám (t. j. nielen zamestnancovi) dostáva odškodnenia za im vzniknuté ujmy, pričom odškodnenia za tieto ujmy sa uvedené osoby nemôžu domáhať potom (duplicitne) ešte aj v režime všeobecnej právnej úpravy. Je teda zrejmé, že uvedená právna úprava pre prípad smrti zamestnanca pri pracovnom úraze (na rozdiel od protiprávnej smrti inej osoby ako zamestnanca) vytvára osobitný systém zodpovednosti postavený na princípe objektívnej zodpovednosti zamestnávateľa. Tento špeciálny systém zodpovednosti zamestnávateľa neumožňuje použitie všeobecného zákonom vytvoreného odškodnenia, vyplývajúceho z ustanovení všeobecnej normy, ktorou je Občiansky zákonník. Nároky z jednotlivých úprav (režimov) zodpovednosti nemožno vnímať ako kumulatívne a to tak, že poškodený by mal nárok na odškodnenie z každého zodpovednostného systému (aj všeobecného aj špeciálneho).

Intervenient ďalej v odvolaní namietal, že v danom prípade, hoci súd prvej inštancie priznal náhrady vo vyšších sumách, nevysvetlil, aké dôvody ho k tomu viedli, ani neuviedol aké osobitné okolnosti mal za preukázané. Primárnym kritériom pre rozhodovanie o výške nemajetkovej ujmy je intenzita vzájomných vzťahov pozostalých s poškodeným. V prípade žalobkyne 1/ išlo v čase zásahu o priateľku nebohého Z. Š., ktorá sa s ním spoznala zhruba tri mesiace pred udalosťou. Následne (zhruba jeden rok po jeho úraze) s ním uzavrela manželstvo. Má za to, že žalobkyni 1/ priznaná nemajetková ujma nie je primeraná zisteným okolnostiam. Z hľadiska hodnotenia osobných a rodinných pomerov súd vychádzal v tomto prípade prioritne z výpovede najmä žalobkyne 1/. V konaní však bolo preukázané (výsluchom žalobkyne 3/), že nebohý Z. Š. ešte v roku 2013, kedy sa mu stal úraz, žil v spoločnej domácnosti s inou partnerkou p. G. P., a to spoločne s ich dvomi maloletými deťmi. Súd pre zistenie osobných pomerov a teda takej podstatnej skutočnosti, akou boli jeho vzájomné vzťahy so žalobcami (najmä žalobkyňou 1/) v čase úrazu, nevykonal žalovanou stranou navrhovaný výsluch jeho predošlej partnerky s tým, že tento výsluch považoval za nadbytočný a už vopred nepovažoval túto osobu ako svedka za nezaujatú. S takýmto záverom súdu intervenient nesúhlasí. Osobné a rodinné pomery v danom prípade boli preukázané len výpoveďami samotných žalobcov a výsluch tejto, pomerov dobre znalej osoby, pomôže dokresliť situáciu v rodine. Intervenient má za to, že náhrada nemajetkovej ujmy priznaná žalobkyni 1/ vo výške 50. 000,- eur nie je primeraná zisteným okolnostiam. Rovnako nezohľadňuje ani tú skutočnosť, že priamo žalobkyni 1/, ako oprávnenej osobe bola poskytnutá z titulu odškodnenia pracovného úrazu nebohého Z. Š. finančná čiastka 17 842,70 eur vo forme jednorazového odškodnenia podľa zák. č. 461/2003 Z. z. v platnom znení. Z odôvodnenia rozsudku vo vzťahu k nároku žalobkyne 1/ nevyplýva, či a akým spôsobom súd prvej inštancie zohľadnil pri konečnom rozhodnutí o výške jej priznanej nemajetkovej ujmy túto dôležitú okolnosť, prípadne vysvetlenie, z akých dôvodov k nej neprihliadol. Nezohľadnenie takéhoto prijatého plnenia pri stanovovaní výšky nemajetkovej ujmy by viedlo k nijako neodôvodneným rozdielom pri odškodňovaní ujmy pozostalých, ktorých príbuzný utrpel pracovný úraz a ostatných pozostalých obetí iných udalostí (dopravných nehôd, trestných činov a pod.), ktorým takýto osobitný nárok nevzniká. V tejto časti navyše rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje intervenient za nepreskúmateľné. Vo vzťahu k žalobcom 2/, 3/, 4/ z odôvodnenia rozsudku nevyplývajú žiadne také osobitné okolnosti, ktoré by odôvodňovali poskytnutie nemajetkovej ujmy vo výške presahujúcej sumy priznávanej v obdobných prípadoch. Nepochybne hoci aj medzi týmito žalobcami a zomrelým Z. Š. existovali veľmi blízke rodinné väzby vyplývajúce zo samotnej podstaty tohto vzťahu (matka - syn, súrodenci navzájom), preukázanú intenzitu týchto vzťahov však možno hodnotiť ako bežnú, primeranú obvyklým vzťahom v štandardnej, bežnej rodine. Nebola zistená výnimočná (bežné pomery presahujúca) emocionálna väzba ani jedného zo žalobcov so zomrelým. Nebohý Z. Š.Á., ako aj obaja žalobcovia 3/ a 4/ ako jeho dospelí súrodenci mali už svoje vlastné rodiny, žili v oddelených domácnostiach, neboli na neho finančne ani hmotne odkázaní. V rámci rodiny sa bežne kontaktovali, navštevovali sa, pomáhali si podľa možností. Takéto pomery nie je možné hodnotiť ako výnimočné, umožňujúce zvýšenie priznávanej náhrady. Pokiaľ ide o hodnotenie rozhodujúcich okolností na strane žalovaného za minimálne nezrozumiteľné považuje intervenient konštatovania súdu prvej inštancie, konkrétne, čo myslel tým, že žalovanému ako právnickej osobe sa život nezmenil, osobitne s uvedeným dovetkom o smrti jeho zamestnanca. Predovšetkým žalovaný k veci zaujal jednoznačný postoj, keď vyslovil (aj v písomnej forme) ľútosť nad stratou, či už svojho zamestnanca C.. E. U., ako aj vo vzťahu k nebohému Z. Š. vrátane poskytnutia finančnej pomoci (3. 000,- eur spolu s ďalším subjektom) a ďalšej pomoci vo forme peňažného poukazu na liečebný pobyt v sume 5. 000,- eur. Tento postoj žalovaného k udalosti súd prvej inštancie náležite nezhodnotil. Za nenáležité a najmä nijako nepreukázané považuje intervenient závery súdu prvej inštancie vo vzťahu k ustáleniu výšky nemajetkovej ujmy: S ohľadom na vstup intervenienta na strane žalovaného do konania súd konštatuje, že časť tejto ujmy, ktorú súd priznal žalobcom 1/ - 4/ mu tento preplatí, a zvyšok, na ktorom sa bude žalovaný podieľať, ako na následkoch svojho konania, sa možno bude rovnať strate na zisku, ktorú by bol za tak rozsiahlu stavbu, akou je stavba tunela a diaľnice dosiahol a to na úkor zdravia a životov ľudí. Intervenient má za to, že hodnotenie majetkových pomerov osoby zodpovednej za zásah do osobnostných práv môže ovplyvňovať výšku nemajetkovej ujmy len nadol, teda ako určitá poisťka, aby náhrada pre škodcu nebola likvidačná. Vyššiu náhradu nemožno priznať s poukazom na to, že škodca sa javí ako solventný, a už vôbec nie s domnienkami o prípadnom vyrovnaní podnikateľského zisku, či straty žalovaného, keď takáto kalkulácia (vo svojej podstate s hodnotou ľudského života) je neakceptovateľná. Rovnako tak nemá miesto prejudikovanie podielu intervenienta na prípadnom plnení žalovanému, na základe ich zmluvného vzťahu, ktoré skutočnosti neboli v samotnom konaní nijako preukázané. Intervenient navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

24. Žalobcovia na odvolanie intervenienta odkázali na svoju argumentáciu k odvolaniu žalovaného. Intervenient, ako aj žalovaný podľa žalobcov mätú súd, keď tomuto podsúvajú teóriu o duplicitie žalobcami požadovaných nárokov. Je pravdou, že Z. Š. utrpel dňa 12.8.2013 pracovný úraz. Skutočnosť, že k poškodeniu zdravia Z. Š. došlo pri plnení jeho pracovných úloh pre jeho zamestnávateľa, je však vo vzťahu k žalovanému ako zodpovednému subjektu, irelevantná. Z okolností prejednávanej veci vyplýva jednoznačný a nepochybný záver, že zásah do práv žalobcov bol spôsobený konkrétnym protiprávnym konaním žalovaného (resp. jeho zamestnancom) a nie existenciou, resp. vznikom pracovného úrazu. Z uvedeného dôvodu sa domáhajú žalobcovia náhrady nemajetkovej ujmy za tento zásah práve od tohto zodpovedného subjektu a nie od zamestnávateľa Z. Š.. Žalovaný v čase pracovného úrazu nebol zamestnávateľom Z. Š., a teda úvaha o duplicitie jeho zodpovednosti, namieste nie je. Nakoľko zásah do práv žalobcov bol spôsobený protiprávnym konaním žalovaného, konkrétne protiprávnym konaním jeho zamestnanca Ing. E. U., zodpovedá za tento zásah, žalovaný, a teda jeho pasívna vecná legitímácia je v danom prípade daná. Pokiaľ intervenient poukazuje vo svojom odvolaní na skutočnosť, že Z. Š., ako i žalobkyni 1/ boli zo strany Sociálnej poisťovne vyplatené finančné prostriedky, žalobcovia uvádzajú, že tieto náhrady boli poskytnuté z hľadiska sledovania účelu na odstránenie iných následkov nešťastnej udalosti, než je priznanie nemajetkovej ujmy. Z uvedeného dôvodu nie je potrebné, aby súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy akýmkoľvek spôsobom zohľadňoval takto poskytnuté finančné prostriedky. Vo svojom odvolaní intervenient, rovnako ako žalovaný, napokon vytýka súdu prvej inštancie, že tento postupoval v rozpore s ust. § 365 ods. 1 písm. e) CSP, keď nevykonal navrhnutý dôkaz potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, a to výsluch bývalej partnerky Z. Š., P. G. P.. Žalobcovia majú za to, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a v priebehu konania nedošlo k porušeniu práv žiadneho z účastníkov konania. V podrobnostiach odkazujú na ostatné vyjadrenie. Žiadajú odvolaním napadnutý rozsudok potvrdiť.

25. Počas odvolacieho konania s účinnosťou od 21.12.2019 došlo k zmene obchodného mena intervenienta na strane žalovaného na obchodné meno Pojišťovna Patricie a.s. a k zmene sídla spoločnosti na Spálená 75/16, Praha, Česká republika. Dňa 4.7.2019 uzavreli intervenient so spoločnosťou Česká pojišťovna a.s., IČO: 452 72 956 so sídlom Spálená 75/16, Praha, Česká republika zmluvu o kúpe a predaji poisťného kmeňa v znení Dodatku č. 1 zo dňa 14.11.2019, na ktorej základe previedla Pojišťovna Patricie a.s. svoj poisťný kmeň na spoločnosť Česká pojišťovna a.s.. Súčasťou poisťného kmeňa, ktorý bol prevedený na spoločnosť Česká pojišťovna a.s. je aj poisťný právny vzťah žalovaného. S účinnosťou od 21.12.2019 spoločnosť Česká pojišťovna a.s. zmenila obchodné meno na Generali Česká pojišťovna a.s.. Tieto skutočnosti odvolaciemu súdu oznámili a zdokladovali spoločnosť Pojišťovna Patricie a.s. a spoločnosť Generali Česká pojišťovna a.s.. Z uvedeného, ako aj z procesného inštitútu intervenienta pre danú vec vyplýva, že Generali Česká pojišťovna a.s. je právnym nástupcom Pojišťovny Patricie a.s. a preto odvolací súd v konaní ďalej pokračoval so spoločnosťou Generali Česká pojišťovna a.s. ako intervenientom na strane žalovaného so zachovaním účinkov vstupu právneho predchodcu.

26. Odvolací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP). Vec prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolania žalobcu a intervenienta sú čiastočne dôvodné.

27. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky má každý právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

28. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

29. V prejednávanej veci posudzoval súd prvej inštancie žalobu žalobcov podľa ustanovenia § 11 a nasledujúce Občianskeho zákonníka. Podľa ustanovenia § 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka má fyzická osoba právo sa najmä domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba

tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa tretieho odseku tohto ustanovenia výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

30. Občianskoprávna ochrana osobnosti fyzickej osoby podľa uvedeného ustanovenia prichádza do úvahy len u zásahov do osobnosti chránenej všeobecným osobnostným právom, ktoré je kvalifikované ako neoprávnené. Neoprávneným je zásah do osobnosti fyzickej osoby, ktorý je v rozpore s objektívnym právom. Ku vzniku občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby podľa § 13 Občianskeho zákonníka musí byť ako predpoklad zodpovednosti splnená podmienka existencie zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu, spočívajúcu v porušení alebo len v ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite, tento zásah musí byť neoprávnený a musí existovať príčinná súvislosť medzi zásahom a vzniknutou ujmovou na chránených osobnostných právach fyzickej osoby. Nenaplnenie ktoréhokoľvek z týchto predpokladov vylučuje možnosť sankcií podľa ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka.

31. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie poukazuje na to, že špecifickosť subjektívnych osobnostných práv spočíva v ich predmete, ktorým je priamo osobnosť človeka, fyzickej osoby v jej celistvosti. Právo na ochranu osobnosti Občiansky zákonník upravuje ako jednotné právo. V dôsledku toho je treba jednotlivé práva, ktoré v tomto jednotnom rámci vznikajú, chápať ako práva čiastkové, líšiace sa navzájom vzťahom k rôznym hodnotám, stránkam osobnosti, avšak vychádzajúcim z osobnosti tvoriacej fyzickú a mravnú jednotu. Ako základné hodnoty osobnosti každej fyzickej osoby uvádza Občiansky zákonník v § 11 výslovne život, zdravie, občiansku česť, ľudskú dôstojnosť, ako aj súkromie, meno a prejavy osobnej povahy. Úprava ochrany súkromia, vrátane rodinného súkromia vychádza zo zásady, že do súkromného života osoby sa nesmie neoprávnené zasahovať a nesmie sa jej súkromnému životu spôsobiť žiadna ujma. Funkciou práva na súkromie je zabezpečiť pre fyzické osoby nerušenosť súkromnej sféry, v ktorej by mohli všestranne rozvíjať svoju osobnosť. Ústava Slovenskej republiky rodinný život priraduje k súkromnému životu, pričom toto priradenie treba interpretovať tak, že rodinný život a právo na jeho ochranu sú súčasťou súkromia. Ústava chráni aj súkromie fyzických osôb k ich rodinným vzťahom voči iným fyzickým osobám, čo v sebe zahŕňa vzťahy sociálne, kultúrne, ale aj morálne, či materiálne. Zásahy do týchto vzťahov, ktoré sú neoprávnené možno kvalifikovať ako zásahy do rodinného života - do rodinného súkromia. V prípade, že i medziľudské väzby tvoriace základ a rámec súkromného života jednotlivcov dosahujú určitú intenzitu a vykazujú určité ďalšie charakteristiky, môže takouto deštrukciou vzťahov dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu súkromia, ako čiastkového práva na ochranu osobnosti.

32. Z hľadiska skutkového stavu veci vychádzal odvolací súd zo zistení súdu prvej inštancie a predanú vec považoval za rozhodujúce, že dňa 12.8.2013 došlo na stavenisku diaľnice D1, úsek Janovce - Jablonov, stavba tunela Šibeník pri zneškodňovaní zlyhávok C.. E. U., zamestnancom žalovaného k nehode, čoho dôsledkom bola explózia, ktorá spôsobila C.. E. U., smrteľné zranenie a Z. Š. vážny pracovný úraz, v príčinnej súvislosti s ktorým dňa 2.11.2015 zomrel. Z. Š. bol v čase nehody zamestnancom spoločnosti Skanska Sk a.s., IČO: 31 611 788, dočasne pridelený u zamestnávateľa TUBAU, a.s., IČO: 35 801 999. Žalovaný nepopiera, že k vzniku nehody došlo v dôsledku zlyhania jeho zamestnanca. Z. Š. utrpel pri nehode bezprostredne život ohrozujúce zranenia, ktoré vyžadovali dobu liečenia 12 mesiacov a zanechali Z. Š. trvalé následky, spočívajúce v ochrnutí všetkých končatín, imobilite, inkontinencii moču, 3.stupňa epilepsie; poruche okulomotoriky; zavedení výživovej sondy, zavedení VP shunt pre hydrocefalus vigílny kóme; asymetriu lebky s preliačením ľavej polovice pre chýbanie lebečnej kosti, ochrnutie v tvári, poruchou tvorby reči. Podľa posudku lekára bol Z. Š. uznaný invalidným s mierou poklesu vykonávať zárobkovú činnosť 100 % a zároveň bol uznaný za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Po úraze bol niekoľko mesiacov hospitalizovaný na viacerých oddeleniach nemocníc. V domácom ošetrovaní bol od októbra 2013, ale následne bol opakovane pre zhoršenie zdravotného stavu operovaný. Zostal zohyzený, ochrnutý a musel byť polohovaný a plienkovaný. Dňa 11.7.2014 vo veku 39 rokov zomrel. V uznesení Okresného riaditeľstva PZ, odbor kriminálnej polície v Poprade, ČVS:ORP - 746/1-OVK-PP-2013 zo dňa 19.3.2014, ktorým bolo zastavené trestné stíhanie z prečinu ublíženia na zdraví, pretože C.. E. U. zomrel a trestné stíhanie, proti tomu kto zomrel je neprípustné je zaznamenaný čiastočný obsah protokolu Inšpektorátu práce Bratislava o výsledku inšpekcie práce vykonanej u žalovaného, podľa ktorého žalovaný u zamestnanca C.. E. U. nerozvrhol pracovný čas tak, aby mal raz za týždeň dva po sebe nasledujúce dni nepretržitého odpočinku, C.. E. U. pracoval nepretržite každý deň v období od 8.7.2013 do 16.7.2013 a 23.7.2013

do 31.7.2013, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 93 ods. 1 Zákonníka práce. Žalovaný nevedol v mesiaci august 2013 evidenciu pracovného času, práce nadčas, nočnej práce, aktívnej a neaktívnej časti pracovnej pohotovosti zamestnanca C.. E. U. tak, aby bol zaznamenaný začiatok a koniec časového úseku, v ktorom zamestnanec vykonával prácu, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 99 Zákonníka práce. Znaleckým dokazovaním prostredníctvom posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ v Košiciach v odbore pyrotechnika ČES: PPZ-KEU-KE-EXP-2013/308 zo dňa 21.11.2013 bolo ustálené, že príčinou vzniku mimoriadnej udalosti a závažných pracovných úrazov bola nálož trhaviny vo vrte, ktorá nebola iniciovaná rozbuškou pri vykonávaní riadneho odpalu, čím vznikla tzv. zlyhávka. Bezprostrednou priamou príčinou bol výbuch nálože trhaviny - zlyhávky, pri jej zneškodňovaní. Zlyhávka bola zneškodňovaná technickým vedúcim odstrelov, Ing. E. U.. Ing. E. U. zvolil postup, ktorým síce o funkčnosti detonačných trubičiek získal hodnoverné informácie v krátkej dobe a pri minimálnej náročnosti, ale ktorý bol z hľadiska vlastnej bezpečnosti mimoriadne riskantný a z pohľadu ohrozenia iných osôb hazardný. Uvedený postup bol v rozpore aj s ustanoveniami vyhlášky o výbušninách, ako aj s obsahom kapitoly o zneškodňovaní zlyhávk uvedenej v Technickom projekte odstrelov.

33. Z. Š.P. sa narodil dňa XX.XX.XXXX, bol synom žalobkyne 2/ a súrodcom žalobcov 3/ a 4/. So žalobkyňou 1/ sa zoznámil v apríli 2013 a rok po nehode dňa 11.7.2014 sa zosobášili. Z predchádzajúceho partnerského vzťahu mal dvoch synov, dvojičky narodené v roku 2009. Rešpektovanie súkromného života zahŕňa právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov medzi blízkymi príbuznými. Citové väzby medzi rodinnými príslušníkmi sú unikátnym druhom sociálnej väzby, vyznačujú sa dlhodobým, silným a úzkym zomknutím jedincov. Tragická udalosť a následná smrť manžela, syna a brata je pre blízkych silným a citeľným zásahom, duševnou útrapou, ktorá zasiahne integritu človeka dotknutého priamo takouto udalosťou. Nemôže byť pochýb o tom, že vyššie popísaná nehoda bola spôsobilá vyvolať takéto dôsledky. Je preto potrebné súhlasiť so súdom prvej inštancie, že v súdnej veci došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia žalobcov chráneného ustanovením § 11 OZ, keď z objektívneho hľadiska je strata jedného člena rodinného spoločenstva nenapraviteľnou ujmu, ktorá postihuje jeho zostávajúcich členov, takže náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 je aj pri vedomí neodstraniteľnosti zásahu do určitej miery adekvátnym prostriedkom ochrany vo vzťahu k nemu.

34. Subjektom zodpovedným za zásah, ktorý je spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu, spočívajúcu v porušení alebo len v ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite, môžu byť fyzické osoby alebo osoby právnické. V prípade, že za zásah zodpovedá právnická osoba, vychádza sa všeobecne z toho, že ak bol zásah do osobnosti spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou k realizácii činnosti tejto právnickej osoby, postihujú občianskoprávne sankcie podľa ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka samotnú právnickú osobu a to pri analógickom použití ustanovenia § 420 ods. 2 OZ v spojení s ustanovením § 853 OZ. Pre účely prejednávanej veci je potrebné rozlišovať medzi nárokmi na náhradu škody vyplývajúcimi z pracovnoprávnej zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú smrteľným pracovným úrazom (nárok z úrazového poistenia za takto spôsobenú škodu) a nárokmi na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcimi z občianskoprávnej zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnostných práv. Medzi týmito dvomi inštitútmi je pojmová a obsahová odlišnosť. Právo na ochranu osobnosti predstavuje nemajetkové právo, čisto osobnej povahy a je úzko späté s osobnosťou človeka. Na rozdiel od toho právo na náhradu škody spôsobenej pracovným úrazom má majetkovú povahu. Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v ustanovení v ustanovení § 94 ods. 1 priznáva určeným osobám zomrelého zamestnanca (manžel, manželka a nezaopatrené dieťa poškodeného) okrem iného nárok na jednorazové odškodnenie, ktoré vo svojej podstate predstavuje náhradu nemajetkovej ujmy poskytovanej v takomto prípade z úrazového poistenia (rozsudok NS SR sp. zn. 6MCdo 1/2016). Jeho zmyslom je ale preklopenie nepriaznivej finančnej situácie rodiny, ktorá je spôsobená stratou príjmu poškodeného, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu. Preto niet dôvodu, pre ktorý by pozostalí poškodeného nemohli v tejto súvislosti uplatňovať aj nárok na nemajetkovú ujmu v peniazoch podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Uvedené pre danú vec znamená, že právne neobstojí námietka žalovaného, že v prípade pracovného úrazu nevzniká nárok na finančné zadostučinenie za spôsobenú nemajetkovú ujmu, keďže existuje osobitný zákonný systém uspokojovania nárokov postihnutých osôb, v dôsledku pracovného úrazu, a to z dôvodu že nemožno stotožňovať nemajetkovú ujmu zmiernenú peňažným zadostučinením s nárokom titulom náhrady škody zo smrteľného pracovného úrazu. Tieto nároky sú samostatné a nezávislé a uplatnením jedného z nich druhý nárok nezaniká. Súd prvej inštancie správne ustálil, že žalovaný je vo vzťahu k uplatneným nárokom vecne pasívne zodpovednou osobou, pričom jeho zodpovednosť je objektívna, pričom na

strane poškodeného - zomrelého nebolo zistené žiadne zavinenie. Skutočnosť, že maloleté deti Z. Š. sa rovnakého nároku nedomáhajú, nepredstavuje prekážku uplatnenia nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv iných, jeho blízkych osôb.

35. Pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je potrebné reflektovať na skutočnosť, že ustanovenie § 13 ods. 2 OZ patrí medzi právne normy s neurčitou (abstraktnou) hypotézou, teda k právnym normám, ktorých hypotéza nie je stanovená priamo právnym predpisom, a ktoré ponechávajú súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade vymedzil sám hypotézu právnej normy zo širokého, vopred neobmedzeného okruhu okolností. Pre posúdenie, či fyzickej osobe vzniká právo na primerané zadosťučinenie vo forme náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, zákon nestanovuje z akých hľadísk má súd vychádzať. Z kritérií uvedených v ustanovení § 13 ods. 3 OZ však vyplýva, že pri stanovení výšky náhrady je potrebné prihliadnuť na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Vymedzenie hypotézy právnej normy teda závisí v každom konkrétnom prípade od úvahy súdu, ktorý pri skúmaní „značnej miery“ zásahu do osobnostnej sféry prihliada v prvom rade na to, ktorá z čiastkových zložiek osobnostného práva bola poškodená. V prípade zásahu do práva na rodinné súkromie je významná intenzita vzťahu zomrelého s pozostalými, vek zomrelého a pozostalých, bezprostredná konfrontácia s následkami udalosti, poskytnutie inej satisfakcie, ako aj samotný postoj zodpovedného subjektu. Ťažiskovou pre určenie výšky náhrady je však predovšetkým kvalita vzájomného vzťahu pozostalého a zomrelého a jej osobitosti.

36. Je nesporné, že každý človek prežíva psychické útrapy spojené s pretrhnutím rodinnej väzby iným spôsobom. Z obsahu súdneho spisu nevyplýva, že by vzťahy medzi zomrelým a poškodenými žalobcami 2/3/ a 4/ (matka a súrodenci) boli v niečom mimoriadne v porovnaní so vzťahmi medzi členmi iných prirodzene fungujúcich rodín, vo vývoji kedy plnoletý syn žije svojim vlastným samostatným životom ale s vedomím zodpovednosti a väzby k matke. Žalobkyňa 2/ (matka zomrelého) prišla o syna, na ktorého sa od tragickej nehody už nemohla obrátiť so žiadosťou o pomoc. Namiesto pomoci, na ktorú by sa od neho v starobe mohla spoľahnúť, musela byť konfrontovaná s bezvládnosťou svojho syna, jeho devastujúcimi zraneniami, bolesťami, strachom ako sa liečba bude vyvíjať, vlastnou nemožnosťou synovi pomôcť, ktorého nakoniec prežila a musela si svoje dieťa pochovať. Je to vôbec najhoršia možná situácia, aká milujúceho rodiča môže stretnúť. Tragickou nehodou boli neprirodzene po 37 rokoch pretrhnuté istoty vzťahu matky a syna, pričom išlo o zmenu náhlu a nečakanú, ktorá nakoniec vyústila do smrti syna. Preto odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že utrpeniu žalobkyne 2/ zo zásahu do rodinného súkromia zranením a smrťou syna priznaná výška majetkovej ujmy 20 000,- eur nie je neprimeraná.

37. Žalobcovia 3/ a 4/ odvodzovali svoj nárok od blízkeho a harmonického súrodeneckého vzťahu so zomrelým bratom. Tieto vzťahy sa vyznačovali bežným štandardom života súrodencov, vrátane aj spoločného trávenia voľného času, dovolení, rodinných osláv, z ktorých každý má založenú vlastnú rodinu, žije svojim životom a neboli od Z. Š. hmotne závislí. Z obsahu súdneho spisu vo vzťahu k žalobcom 3/ a 4/ nevyplýva taká blízkosť osobného vzťahu, akou je poznačený vzťah matky a syna. I keď sú to práve žalobcovia 3/ a 4/, ktorí musia vyplniť miesto v rodine po zomrelom bratovi a byť oporou práve matke, z výsledkov dokazovania nie je možné u žalobcov 3/ a 4/ vyvodiť také výnimočné, respektíve nadštandardné vzťahy, z ktorých by bolo možné vychádzať pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v rovnakej výške náhrady ako u žalobkyne 2/ (matky) ako osoby najbližšej.

38. Žalobkyňa 1/ spoznala Z. Š. krátko pred nehodou. Z jej postoja k tejto udalosti, kedy práve ona prevzala na seba bremeno opateru o Z. Š. je zrejmé, že vzťah s ním nebol chvíľkový, ako partner jej nebol ľahostajný a ich vzťahu dávala budúcnosť, ktorú vyjadrili uzavretím manželstva dňa 11.7.2014. V tejto súvislosti je však potrebné prihliadnuť na to, že žalobkyňa 1/ rozhodnutie vstúpiť do manželstva s Z. Š. musela urobiť s vedomím, že zdravotný stav Z. Š., odkázaného na opateru tretej osoby ju obmedzí v spoločenskom živote a odoberie jej čas, ktorý mohla venovať neplnoletej dcére, respektíve deťom a chorému vnukovi, ktorou argumentáciou v súdnej veci zdôvodňovala výšku nemajetkovej náhrady. Rovnako nemohla predpokladať ani existenčnú závislosť od manžela, pretože tento nebol spôsobilý vlastnou aktivitou ich vzťah materiálne zabezpečiť, bol plne invalidnou, práce neschopnou osobou. Uplatnená náhrada titulom zásahu do práva na rodinné súkromie slúži na zmiernenie následkov útrap spojených s následkom smrti blízkeho rodinného príslušníka a nie je možné túto zamieňať s reparáciou straty v majetkovej sfére, na ktorú poukazovala žalobkyňa 1/, pretože túto pokrývajú dávky úrazového poistenia, ktoré boli žalobkyňi Sociálnou poisťovňou aj priznané. Manželský vzťah medzi žalobkyňou 1/

a Z. Š. však mal aj napriek krátkosti svoju intenzitu, viedli spoločnú domácnosť v takých podmienkach aké vstupom do manželstva s Z. Š. žalobkyňa 1/ prijala, a ktoré smrťou manžela stratila. Uvedené pre danú vec znamená, že základ nároku pri stanovení žalobkyne 1/ je oprávnený, avšak pri stanovení jeho výšky nie je možné na okolnosti ich manželského vzťahu, a hlavne na argumentáciu, ktorou žalobkyňa 1/ odôvodňovala uplatnenú výšku neprihliadnuť.

39. Zodpovednosť za zásah do osobnostných práv je zodpovednosťou objektívneho charakteru, čo znamená že občianskoprávna sankcia vzniká na objektívnom základe, nevyžaduje sa zavinenie. Nemajetková ujma na osobnosti postihnutej fyzickej osoby je pre ňu rovnako závažná bez ohľadu na to, či pôvodca zásahu konal zavinené alebo nezavinené. Subjektívny prvok zavinenia má význam len pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 3 OZ, v rámci zohľadnenia okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo. Z. Š. utrpel smrteľné zranenia v práci, pri výkone pracovných povinností, kedy ako zamestnanec mal právo spoliehať sa na to, že sú splnené podmienky na to, aby k ohrozeniu jeho života nedošlo, a ktoré ako to dokumentuje aj uznesenie OR PZ Poprad, sp. zn. ČVS: ORP - 746/1 - OVK - PP - 2013 boli žalovaným porušené, avšak žalovaný voči následkom nehody nezostal ľahostajný, prejavil ľútosť nad dôsledkami nehody, snažil tieto zmierniť aj materiálne, keď sa finančne podieľal na liečebno-rehabilitačnom pobyte Z. Š. v Piešťanoch a poskytol mu aj sumu 5 000,- eur na ďalšiu liečbu, ktorú Z. Š. nestihol pre úmrtie využiť, a ktorá mu bola potom vrátená. Žalovaný sa teda snažil správať tak, aby dopady na ujmu príslušníkov rodiny zmiernil. Výška nemajetkovej ujmy má odrážať všeobecne vnímanú predstavu o spravodlivosti, preto je potrebné pri určení výšky náhrady použiť princíp proporcionality a to spôsobom porovnania istín tejto náhrady prisúdenej v iných obdobných prípadoch, v ktorých sa riešil zásah do osobnostného práva na súkromie. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje rozhodovaciu prax súdov pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej pozostalým smrťou blízkej osoby pri dopravnej nehode, ktoré nešťastie je pre svoju náhlost' skutkovo najbližšie okolnostiam danej veci napríklad na rozhodnutie vo veci sp. zn. 8 Cdo/177/2018, zo dňa 29.11.2018, ktorým Najvyšší súd SR (NS SR) odmietol dovolanie, v ktorej pri smrti manžela pri dopravnej nehode bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 15. 000,- eur, rozhodnutie vo veci sp. zn. 5Cdo/95/2017 zo dňa 29.10.2018, ktorým NS SR odmietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti manžela pri dopravnej nehode spôsobenej zamestnancom žalovaného bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 15 000,-eur, rozhodnutie vo veci sp. zn. 2Cdo/33/2017 zo dňa 19.10.2018, ktorým NS SR odmietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti pri dopravnej nehode bola rodinným príslušníkom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy po 10. 000,-eur, rozhodnutie vo veci sp.zn. 3Cdo/18/2016 zo dňa 22.6.2016, ktorým NS SR odmietol a zamietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti manžela pri dopravnej nehode bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 23. 000 eur, rozhodnutie vo veci sp. zn. 3Cdo/228/2012 zo dňa 26.9.2013, ktorým NS SR zamietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti syna a manželky pri dopravnej nehode bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy po 23. 000 eur, rozhodnutie vo veci sp.zn. 2Cdo/154/2010 zo dňa 28.10.2010, ktorým NS SR odmietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti dcéry pri dopravnej nehode bola rodičom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy po 17.000 eur, rozhodnutie vo veci sp.zn. 5Cdo/220/2015 zo dňa 12.7.2017, ktorým NS SR odmietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti syna pri dopravnej nehode bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 10. 000,-eur, rozhodnutie vo veci sp. zn. 6Cdo/60/2016 zo dňa 13.4.2016, ktorým NS SR odmietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti manžela bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 45. 000,- eur, rozhodnutie vo veci sp.zn. 1Cdo/77/2009 zo dňa 27.10.2010, ktorým NS SR zamietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti syna a brata bola priznaná náhrada po 6. 638,78 eur, rozhodnutie vo veci sp.zn. 2Cdo/164/2011 zo dňa 29.9.2011, ktorým NS SR odmietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti syna a brata bola priznaná náhrada 4. 979,08 eur, 3. 319,39 eur a 2. 489,54 eur, rozhodnutie sp.zn. 3CdoGp/1/2016 zo dňa 14.6.2017, ktorým NS SR odmietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti syna a brata pri dopravnej nehode bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy rodičom po 15 000,- eur a bratovi 5. 000,- eur, rozhodnutie sp.zn. 7/Cdo/170/2016 zo dňa 30.1.2018, ktorým NS SR odmietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti syna a brata bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy rodičovi 40. 000,- eur a súrodencom po 20.000,-eur.

40. Odvolací súd nespochybňuje, že žalobcom vznikla trvalá a neodstraniteľná ujma v podobe straty syna, manžela a brata, avšak vzhľadom na okolnosti preskúmvanej veci vyššie uvedené dospel k záveru, že v danom prípade je primeraná výška nemajetkovej ujmy v sume po 20. 000,- eur pre manželku - žalobkyňu 1/ a matku - žalobkyňu 2/, a súrodencov - žalobcov 3/ a 4/ v sume po 8. 000,-eur každému z nich. Takouto výškou v podmienkach preskúmvanej veci dôjde k naplneniu požiadavky primeranosti a proporcionality náhrady utrpenia, ako aj všeobecných predstáv o spravodlivosti a slušnosti, pretože názory na to, aká výška je spravodlivá sú veľmi subjektívne a môžu sa značne líšiť. Každý priemerný

rodinne založený človek bude smrťou svojho blízkeho otrasený. V kontexte uvedeného je potrebné poukázať na to, že v posudzovanom prípade nie sú majetkové pomery žalovaného a to ani okolnosť, že sa jedná o právnickú osobu poistenú pre prípad zodpovednosti dôvodom pre navýšenie náhrad nemajetkovej ujmy žalobcov. Majetkové pomery žalovaného v zásade nehrajú úlohu pri odstupňovaní výšky náhrady, sú významné len z hľadiska toho, aby výška náhrady pre neho neprestavovala likvidačný dôsledok, čo v súdnej veci nebolo zistené.

41. Odvolací súd pre ustálenie skutkového stavu veci nepovažoval za dôvodnú námietku odvolateľov voči tomu, že súd prvej inštancie nevykonal dôkaz výsluchom G. P., bývalej družky Z. Š.. Civilný sporový poriadok ukladá stranám sporu povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd ale nie je viazaný návrhmi strán sporu na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a záver o tom, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie strán sporu. I keď sa osoba Lenky Pavlovičovej javí ako osoba nestranná pre objasnenie rodinných väzieb Z. Š., táto už v čase nehody netvorila s Z. Š. partnerský pár, stála mimo rodinného vzťahu matky a syna, súrodencov, a nakoniec aj jeho manželstva s Z. Š., pričom nemôže byť pochyb o tom, že škodová udalosť vývoj týchto vzťahov poznačila, čo sa odohralo bez priameho pozorovania G. P.. Uvedené potom znamená, že súd prvej inštancie nepochybil, keď vykonanie dôkazu svedeckým výsluchom G. P. vzhľadom na skutkový dej danej veci vyhodnotil ako neúčelný. K dôkazu výsluchom strany sporu odvolací súd prednáša, že je to rovnocenný dôkaz s ostatnými dôkazmi civilného procesného práva, pričom primárne tento dôkaz slúži na preukázanie pravdivosti stranou sporu v žalobe prednesených skutkových tvrdení. Treba dodať, že aj podľa judikatúry Ústavného súdu SR nepatrí do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru na ochranu ľudských práv a základných slobôd, právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazom súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 252/03).

42. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd výrok II. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, výrok I., III. a IV. postupom podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobkyni 1/ priznal sumu náhrady nemajetkovej ujmy 20 000,- eur a vo zvyšku jej žalobu zamietol a žalobcom 3/ a 4/ priznal sumu náhrady nemajetkovej ujmy každému po 8 000,- eur a vo zvyšku ich žaloby zamietol.

43. Odvolací súd súčasne poukazuje na to, že rozhodnutie odvolacieho súdu nevyžadovalo potrebu doplnenia príp. zopakovania dokazovania na pojednávaní, nakoľko súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu (t. j. potrebnom pre rozhodnutie) zistil skutkový stav veci. Podľa § 384 CSP odvolací súd zopakuje dokazovanie v potrebnom rozsahu sám iba vtedy, ak má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. V danej veci však odvolací súd nebol názoru, že by súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Odvolací súd pri svojom rozhodnutí tak vychádzal iba zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie.

44. O nároku na náhradu trov konania (prvoinštančného a odvolacieho) rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 255 CSP a žalobcom, ktorí boli v základe sporu plne úspešní, pričom rozhodnutie o výške náhrady nemajetkovej ujmy záviselo od úvahy súdu, priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

45. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).